

• SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM ENSTİTÜLERİ
TALEBE FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

MAHMUT ÖZAKKAŞ

• Yazı İşleri Müdürü :

CAHİT BALTACI

BU SAYIDA

SELÂM	İSLÂM MEDENİYETİ
YENİDEN DOĞUŞ	Cahit BALTACI
ŞEKİL VE RUH	Ebu'l Hasan Ali NEDEVİ Terceme : B. TOPALOĞLU
İSLÂM, SADELİK VE KOLAYLIKLAR DİNİDİR	Mehmed SOFUOĞLU
MİRÂC-I NEBEVÎ	Ömer KIRAZOĞLU
KENDİNİ TANIMAK	Prof. Dr. A. Nihat TARLAN
İSLÂMİYET MÜSAMAHA DİNİDİR	Zuhûri DANIŞMAN
GEL GİDELİM (Şiir)	T. Sıtkı BALCI
EBU BEKR EL-VÂSİTÎ	Dr. Ahmed Subhi FURAT
DUA (Şiir)	Mustafa YAZGAN
İSLÂM MEDENİYETİNDE TÜRKLER	M. Zekâi KONRAPA
SEVGİ (Şiir)	Rekin ERTEM
ANAMA MEKTUP (Şiir)	Nuri YÜCE
KAYBETTİĞİMİZ DEĞER (M. SAİT MUTLU)	İsmail DAYI
İSLÂM HUKUKU VE MEDENİYET	Prof. Laure V. VAGLIERİ
İSLÂM, AHLÂK GÜZELLİĞİN DEN İBARETTİR	Ter.: Yaşar KANDEMİR Veli ERTAN
BEYİTLERLE SESLENİŞ	Reşat CANTAŞ
TERBİYE MESELESİ	Selâhaddin PARLATIR
KARAHANLILAR DEVRİNDE İSLÂMÎ ESERLER	Dr. Neclâ PEKOLCAY
DUDAKLAR (Şiir)	A. Nihat ASYA
BAŞLARKEN VE BİRKAÇ KELİME	Prof. Dr. F. K. TİMURTAŞ
KUTADGU BİLİĞ'İN İKİ BEYİTİ HAKKINDA	Prof. Dr. C. ULUÇAY
HASTALIK — ŞİFA — İHTİYARLIK — ÖLÜM	Dr. Asaf ATASEVEN
ELSİZ BİR HATTATIMIZ	M. Uğur DERMAN
İSLÂM AÇISINDAN SOSYALİZM	Ahmed Vefa CAMDİBİ
HABERLER	İSLÂM MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/1
CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme Ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K.: 1315

S İ R K E C İ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara : T.İ.H.O.M.C.F. Genel Başkanı : **SÜKRÜ ÖZTÜRK**
Konya : T.İ.E.T.F. İkinci Başkanı : **A. EKREM GENÇ**
Kayseri : T.İ.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Baş.: **İ. HACİVAT**
İzmir : T.İ.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başkanı : **O. ÇETİN**

TEKNİK KADRO

Sekreter :
Erdoğan ATAK

Ressam :
Gürbüz AZAK
Mustafa EREN

Klişeler : PULCU Klişe
Dizgi ve Baskı : AHMET SAİT MATBAASI — İSTANBUL
Yıl : 1. Sayı : 3
Basıldığı Tarih : 18 EKİM 1967

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 30. TL. Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 15. TL. İç Kapak : 2 renk 1.500 TL.
Öğrencilere % 20 Tenzilât yapılır. Renkli ilân sahifesi :
Yabancı Memleketlere İki katı. Tamamı : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

İLÂN TARİFESİ

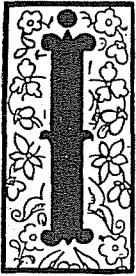
Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınmaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmıyın iade edilmez.

İslâmiyet

müşamaha

dînidir

ZUHÛRÎ DANIŞMAN

İSLÂMİYET, iyilerin ve iyiliklerin dinidir. Veda Haccı sırasında :

اليوم اكلت لكم دينكم...

âyet-i Kerimesi nazil olmuştu. Bu âyet-i Kerimenin meâl-i münifi; «bugün sizin dininizi ikmal ettim ve sizin üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olmak üzere İslâm'ı beğendim ve ihtiyar ettim.» demektir.

Bu âyet-i Kerimenin ifade ettiği mana, Resûlü Ekrem'in bu fani dünyadaki vazifesinin sona ermesi idi. O dakikada bu cihanşümül Nübüvvetin tarihi mühürlenmişti. O günden itibaren cihan, yepyeni bir sisteme, yepyeni bir hayata kavuşmuş, yahut da kâinat yeniden vücut bulmuştu.

İşte biz bu yazımızda bu cihanşümül dinin, insanlığa ışık tutan hükümlerinden bir teki üzerinde duracağız. Bu büyük dinin bütün ahkâmını değil böyle birkaç sahifeye, ciltlere de sığdırmak mümkün değildir. Kur'an-ı Kerim'in her âyeti, Resûlü Ekrem'in her hareketi ve Hadîsi, insanlığın selâmetini temin bâbında en mükemmel düsturdur.

Hız. Peygamber hiç kimsenin sözünü kesmezdi, beğenmediği bir mevzu dahi olsa onu dinler, onu söyleyene müşamaha eder, onu susturmazdı. Yalnız beğenmediği mevzulara sırasında onu söyleyenle fazla alâkadar görünmezdi okadar... Bu şüphesiz müşamaha hasletinin en güzel nümunesidir.

BİR gün Resûlü Ekrem birinden borç para almıştı. Alacaklı parasını istemeğe geldi. Resûlü Ekrem Ensârdan birinden borç olarak bir miktar hurma alarak bu adama verdi. Fakat alacaklı, bu hurmaların iyi olmadığını bildirerek reddetti. Eshâb-ı Kiram hiddetlendiler «Sen, Resûlü Ekrem'in verdiği hurmaları nasıl reddediyorsun?» dediler. Adam da hiç çekinmeden :

«Evet dedi, reddediyorum. Çünkü Resûlü Ekrem munsif olmazsa bu dünyada insaf kalmaz..»

Eshab-ı kiram büsbütün hiddetlendiler. Fakat Resûlü Ekrem onlara :

«Bu adamın dediği doğrudur» buyurdu. İnsaf ve müşamahanın en güzel nümunesi...

Yine birgün bedevilerden biri Resûlü Ekrem'den alacağını tahsile gelmişti. Bu adam Peygambere gayet kaba ve sert sözler söyledi. Eshâb-ı kiram hiddetlenerek bedeviyi susturmak istediler ve :

«Sen kime hitab ettiğini biliyor musun?» dediler.

Resûlü Ekrem Eshâbını susturdu ve onlara şu nümüne cevabı verdi :

«Siz benim tarafımı değil, onun tarafımı tutacaksınız. Çünkü bu adam hakkımı istiyor..»

Bu ne güzel bir hüsnü muamele ve müşamaha nümunesidir...

Hız. Peygamber, dostlarına, hatta düşmanlarına karşı da müşamahakardı. Asla hiddete kapılmaz, insafı elden bırakmaz, kimsenin kalbini kırmazdı.

Müslümanlık kılıç kuvveti ile değil, Resûlü Ekrem'in hudutsuz merhamet, şefkat ve müşamaha-ısı ile dünyaya yayılmıştır.

MEKKE fethedildiği gün Hız. Muhammed'in, vaktiyle kendisine karşı her türlü hakareti yapan, türlü eziyet ve işkencede bulunan Mekke müşriklerine karşı gösterdiği müşamaha, ancak onun yapabileceği bir müşamaha eseridir.

Resûlü Ekrem fetih hutbesini okuduktan sonra kendini dinleyenleri gözden geçirdi. Bunların arasında vaktiyle Mekke'de kendisine her türlü hakareti yapanlar, fiilen her türlü fenalığı revâ görenler, öldürmeği bile düşünenler vardı. Bunlar, yaptıklarını düşünerek bu fetih gününde Hız. Muhammed'in kendilerine nasıl muamele edeceğini heyecan ve merakla bekliyorlardı.

Resûlü Ekrem onlara bir müddet baktıktan sonra :

«Ey Kureys dedi, size nasıl muamele edeceğimi bekliyorsunuz?»

Onlar şu cevabı verdiler :

«Senden iyilik bekliyoruz. Çünkü sen kerim ve âlicenab bir kardeş, kerim ve âlicenab bir biraderzadesin».

O vakit Resûlü Ekrem, hakikaten tarihte görülmeyen bir âlicenablık ve müşamaha ile :

«Öyle ise gidiniz, bugün hiç biriniz muâhaze edilecek değilsiniz, hepiniz serbestsiniz» buyurdu.

Şimdi başka milletlerin, başka hükümdarların, başka dinde olanların hareketleriyle, vücudu âlemlere rahmet olan Hız. Peygamberin bu emsalsiz müşamahalarını kısaca mukayese edeceğiz. O vakit İslâmiyetin ne ulvî bir din, ve o dinin elçisi olan Hız. Muhammed'in ne erişilmez hasletlere malik bir insan olduğunu daha iyi anlarız.

KUDÛS'un biri müslümanlar, biri de haçlı Hıristiyan orduları tarafından zabtını hatırlayalım. Birinci defasında Kudüs, Hız. Ömer tarafından Hıristiyanların elinden alınmıştı. Hız. Ömer ve İslâm ordusu Kudüs'e girdiği vakit, Kudüs'teki Hıristiyanlardan bir tanesinin bile burnu kanatılmamış, hepsine din, vicdan ve serbest yaşama hürriyeti bahşedilmişti. O kadar ki, böyle hudutsuz bir müşamaha karşısında Kudüs Hıristiyanları şaşırıp kalmışlardı. Çünkü bu kadar geniş bir müşamahayı, kendi devletlerinden de görmemişlerdi.

Bir de Kudüs'ün, Hıristiyan Haçlı orduları tarafından, Müslümanların elinden alınmasını hatırlayalım.

Hristiyanların Kudüs'e girişi, insanlığın ilelebed yüz karası olarak kalacaktır. Hristiyan Haçlı sürüleri, kudurmuş çakallar gibi, ağızlarında salyalar akarak, öldürülen Müslümanların cesetleri ve kanları arasından geçiyorlardı. Bir Hristiyan müşahidin yazdığına göre öldürülen Müslümanların kanları, Haçlı süvarilerin atlarının karınlarına kadar çıkıyordu.

MÜSLÜMANLIĞIN hudutsuz müsamahasına ve insafına mukabil, Hristiyanların zulüm ve şenaatine başka bir misal... Müslümanlar 800 sene İspanya kıtasında yaşamışlar, dünyayı hayran bırakan medeniyet eserleri vücuda getirmişlerdi. Bu müddet zarfında Müslüman devletler, bir tek Hristiyanı zorla dininden döndürmemişler, bir tek Hristiyanı memleketinden sürmemişler veya öldürmemişlerdi. Buna mukabil 1492 yılında Endülüs'teki son İslâm devleti olan Grenada, Hristiyanların eline geçtiği vakit taş taş üstünde bırakılmamış, kral Katolik Ferdinand, çocuklar ve kadınlar dahil olduğu halde bütün Müslümanları kılıçtan geçirmiş, İspanya'da kalanlar, işkenceler altında dinlerini terke zorlanmış, kaçabilenlerin bir kısmı, Osmanlı gemileriyle Afrika sahillerine güçlüklerle taşınabilmişlerdi.

800 sene İspanya'da yaşayan milyonluk Endülüs İslâm devletinden bugün İspanya'da bir tek Müslüman dahi kalmamıştır.

İşte Müslümanlığın hudutsuz müsamahasına karşı, Hristiyanların yüz kızartıcı taassubu...

Biraz daha yakınlara gelelim... Rumeli, 500 küsur sene Osmanlı devletinin elinde kaldı. Bu yerleri zabteden Müslüman Türkler, yerli Hristiyanların yaşayışlarına, âdetlerine, dini inanışlarına, dini âyinlerine asla karışmamışlar, onları bu hususta tamamen serbest bırakmışlardı. Osmanlı Türkleri bir şehri zabtettikleri vakit yalnız, fetih hakkı olarak şehirdeki en büyük Kiliseyi Camie tahvil ederler, diğer Kiliselere dokunmazlardı.

AYASOFYA Kilisesi de fetih hakkı olarak Camie tahvil edilmişti. Ne yazık ki şimdi Cami olmaktan çıkarılmıştır.

Osmanlı idaresi zamanında Rumeli'deki Rum, Bulgar, Rumen, Sırp, Hırvat bütün milletler, dinlerini olduğu kadar milliyetlerini de muhafaza etmişlerdi. Fakat sonra... Osmanlı devleti buralardan çekilmek zorunda kalınca, bu memleketlerde ne Cami, ne Medrese kalmış, ne de Türk ve Müslüman...

Kıbrıs bunun son misalidir..

Bugün Müslüman Türklerden milyonluk bir kütle Rusya'dadır. Ve bu bedbaht Müslümanlar, Ruslar tarafından yapılan çeşitli tazyikler, işkenceler yüzünden, Türklüklerini, Müslümanlıklarını kaybetmek üzere dirler. Hristiyan taassubu, bir Hristiyan memleketinde Türk ve Müslümanın yaşamasına tahammül edememektedir. Orta zamanda böyle idi, güya bugün insan haklarının hakim olduğu devirdir. Halbuki bugün de dünden farksız görünmektedir. Kıbrıs'ta, Trakya'da, Rusya'daki Türkler ve Müslümanlar, yurtlarını terketmek veya dinlerini ve milliyetlerini kaybetmek tehlikesi ile başbaşıdır.

TARİH boyunca Müslümanlığın, insan hak ve hürriyetlerine riayeti ile, Hristiyan taassubu zulüm ve işkencesi, ibretle mukayese edilecek bir vâkiadır.

Gel Gidelim

O iklimin hasretiyle...

Ne durursun burda gönül?
Gel edelim göç seninle
Varsa meyllin yârda gönül?
Gel edelim göç seninle!..

Bu illerde yok ki bahar,
Dost-ararken bulduk ağyar...
Fırar edip diyar, diyar,
Gel edelim göç seninle!..

Varsın kimse dost sanmasın,
Nâmımızı hiç anmasın,
Bizim için yaslanmasın,
Gel edelim göç seninle!..

Bu hal bizim yazımızdır,
Bağrımızda sızımızdır,
Yoldaşımız sazımızdır,
Gel edelim göç seninle!..

Bu illerde yol yokuştur,
Meçhullere bir akıştır...
Mevsimleri müdâm kaştır,
Gel edelim göç seninle!..

Kapılmadan tuzaklara,
Kaçışalım uzaklara...
Kavuşmakçin yüz'aqlara,
Gel edelim göç seninle!..

T. Sıtkı BALCI